

Nr 112.

Av herr **Björrek m. fl.**, *angående skatt å vissa slag av veckotidningar m. m.*

Det internationella läget har även för vårt lands vidkommande nödvändiggjort väldiga statliga utgifter för försvaret och beredskapen. Vårt folk har därför redan fått vidkännas betydande ekonomiska offer såväl genom den vid urtiman beslutade extra värnskatten som även genom införandet av flera nya konsumtionskatter.

Häri genom tillföres statskassan betydligt ökade inkomster, men dessa förmå likväl icke att täcka de oerhörda kostnader, som försvarsberedskapen medför, annat än till en viss grad. Underskottet i budgeten måste naturligtvis täckas genom upptagandet av lån, men det är givetvis av stort intresse att icke större bördor skjutas över på framtiden än vad som är ofrånkomligt. Det är därför nödvändigt under nuvarande brydsamma statsfinansiella läge, att alla lämpliga och framkomliga vägar prövas som kunna tillföra statskassan ökade inkomster.

Visserligen får vårt folk genom de vid urtiman beslutade skattehöjningarna och de vid densamma införda nya konsumtionskatterna vidkännas stora ekonomiska uppostringar. Men det torde ännu finnas möjligheter för införandet av nya skatter, särskilt då på områden av konsumtion som icke kunna betraktas såsom nödvändiga för livets uppehälle utan som kunna hänföras till förbrukning till nöje, förströelse och tidsfördriv.

En statlig nöjesskatt är ju redan införd, men man torde kunna gå vidare och till exempel införa skatt på de s. k. kolorerade veckotidningarna, vars huvudsakliga uppgift är, förutom det, att de i många fall skänka sina företagare icke obetydliga inkomster, att ge läsarna av ifrågavarande tryckalster en stunds nöje och förströelse.

En allmän tidningsskatt kunde måhända övervägas dels med hänsyn till behovet av ökade statsinkomster, dels med hänsyn till att det onekligen föreligger vissa svårigheter att i allo draga en rättvis gräns mellan tidningar som innehålla nöjes- och förströelseläsning och de tidningar, vilkas väsentliga uppgifter äro av allvarligare och nyttigare karaktär. Ty även de senare innehålla ju som bekant i viss utsträckning dylikt lättare material liksom även flera av de mera förnämligare veckotidningarna ha artiklar av högt litterärt och kulturellt värde.

Men de politiska dags- och nyhetstidningarna måste dock anses såsom mera outhärliga och nödvändiga att hålla än tidningar vars väsentliga uppgift är av annat slag. Ty de politiska dags- och nyhetstidningarna måste ju helt enkelt betraktas såsom nödvändiga därför att de förmedla oss nyheter och hålla oss i kontakt med världen, härhemma och därute, och dessutom sprider denna press i stort sett — med vissa undantag — en värdefull och vederhäftig upplysning i politiska, ekonomiska och kulturella dagsfrågor.

Med hänsyn till denna press' stora och viktiga samhällsuppgifter och ävenledes med hänsyn till att åtskilliga av dessa tidningar understundom få dragas

med ekonomiska svårigheter, torde det icke vara önskvärt att genom en tidnings-skatt försvåra deras nyttiga verksamhet.

Ej heller synes det oss att de tidningar som äro organ och verktyg för fideella, religiösa och kulturella föreningar, samfund och organisationer i vårt land böra ifrågakomma i detta sammanhang. Ty dessa tidningar utföra ett synnerligen värdefullt arbete i kulturens tjänst och äro ofta i hög grad för sin existens beroende av frivilligt offer och arbete från medlemmarnas sida i resp. föreningar och organisationer.

Annorlunda synes oss förhållandet vara med tidningar som övervägande innehålla s. k. nöjesläsning. Även om man givetvis icke utan vidare kan beteckna allt som kan hänföras till nöje och förströelse som onyttigt eller skadligt — tvärtom finns det utan tvivel nöjen och förströelser som bilda en god och nyttig omväxling från det grå och tunga vardagslivet — så kan det dock på allvar ifrågasättas om inte en del av dessa tidningar bjuder sina läsare på en skäligen torftig spis av i många fall förslöande och fördummande karaktär. Om åtskilliga av dessa tidningar genom en tidningsskatt skulle gå ut i en något mindre upplaga så vore det sannolikt en icke obetydlig kulturvinst.

Men fränsett det mer eller mindre goda och läsvärda innehållet i denna kategori av tidningar, så är dock deras väsentliga uppgift att roa, förströ och underhålla sina läsare. Då nu staten redan ansett sig böra beskatta nöjena och underhålningen på biografer och teatrar och andra nöjeställningar, så kan knappast några principiella skäl anföras varför icke också den form av nöjesliv som erbjudes genom nöjeslitteraturen beskattas.

Vissa av dessa tidningar utkomma i väldiga upplagor och ge sina företagare, i en del fall åtminstone, ganska stora vinster. Dessa vinster bli ju visserligen beskattade i vanlig ordning, men de torde vara av den omfattning att, även om upplagorna sjönko i någon mån på grund av en beskattning, en skäligen vinstmarginal, trots detta, sannolikt kan påräknas.

För övrigt torde en måttlig beskattning av till exempel 20 procent av respektive tidningars försäljningspris icke inverka menligt, i varje fall icke i någon nämnvärd grad, på försäljningen av dessa tidningar.

Förutom de tidningar som här rekommenderats som lämpliga för beläggande av en tidningsskatt finns det ytterligare en annan kategori, som på grund av innehållet och arten av sitt bildmaterial måste betraktas icke blott som icke önskvärda utan t. o. m. som direkt skadliga och nedbrytande i moraliskt hänseende, i varje fall för omogen okritisk ungdom.

Vi kunna bl. a. nämna den svenska tidningen Parisien, en del tidningar med samma karaktär av utländskt ursprung samt de s. k. nakenkulturtidskrifterna. Dessa tidningar kunde med fördel beskattas med minst 50 procent av tidningens försäljningspris.

Under åberopande av vad som sålunda anförts hemställas,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t täckes utreda huruvida icke vissa slag av veckotid-

ningar och övriga med dem jämförliga äro av den natur, att de-
samma böra beläggas med skatt, samt för riksdagen framlägga för-
slag härom.

Stockholm den 23 januari 1940.

John Björck.

Elof B. Andersson.

E. A. Lindblom.

Lennart Bondeson.
